

Sygn. akt III Ca 1305/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Lucyna Morys - Magiera (spr.)

Sędzia SO Anna Hajda

SR (del.) E. F.

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2015 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo - Kredytowej WESOŁA

w M.

przeciwko L. K.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 8 maja 2014 r., sygn. akt I C 241/14

oddala apelację.

SSR (del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Lucyna Morys – Magiera SSO Anna Hajda

Sygn. akt III Ca 1305/14

UZASADNIENIE

W dniu 2 października 2013 roku Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa WESOŁA w M. wniosła do Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym domagając się od L. K. zapłaty kwoty 11.240,20 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwu powódka podniosła, że w ramach swojej działalności na podstawie umowy z dnia 9 października 2012 roku udzieliła pozwanemu pożyczki w kwocie 11.200,00 zł. Spłata pożyczki miała następować w 60 miesięcznych ratach, płatnych do 8. każdego kolejnego miesiąca.

Pozwany, mimo zobowiązania wynikającego z zawartej umowy nie regulował rat pożyczki w ustalonych przez strony terminach, więc w dniu 24 lipca 2013 roku powódka wystosowała do pozwanego zawiadomienie o wypowiedzeniu umowy, co skutkowało postawieniem pożyczki w stan natychmiastowej wymagalności. W dniu 6 września 2013 roku powódka wystosowała do pozwanego wezwanie do zapłaty, jednakże pozwany nie dokonał żądanej przez powódkę

wpłaty w przewidzianym przez nią w wezwaniu terminie. Na dochodzoną pozewem kwotę składały się: kwota 10.414,29 zł tytułem kapitału pożyczki, kwota 566,75 zł tytułem odsetek umownych, kwota 124,19 zł tytułem odsetek od należności przeterminowanej oraz kwota 134,97 zł tytułem kosztów.

Postanowieniem z dnia 8 stycznia 2014 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin – Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i na podstawie przepisu art. 55³³ § 1 k.p.c. przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach.

Pozwany L. K. nie wypowiedział się merytorycznie odnośnie roszczenia powódki, a mimo prawidłowego zawiadomienia o terminie rozprawy, nie stawił się na nią.

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 8 maja 2014 r. Sąd Rejonowy w Gliwicach w pkt 1 oddalił powództwo; w pkt 2 nakazał pobrać od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 422 zł (czteryście dwadzieścia dwa złote) tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że w dniu 9 października 2012 roku L. K. zawarł ze Spółdzielczą Kasą Oszczędnościowo – Kredytową WESOŁA w M. umowę pożyczki. Zgodnie z treścią zawartej umowy, Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa w M. udzieliła L. K. pożyczki w kwocie 11.200,00 zł na okres od dnia 9 października 2012 roku do dnia 8 października 2017 roku, na warunkach określonych umową i Regulaminem udzielania kredytów i pożyczek (...), stanowiącym załącznik do umowy. Spłata kapitału pożyczki wraz z należnymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, miała następować w miesięcznych ratach, przy czym ostateczny termin spłaty pożyczki został wyznaczony na dzień 8 października 2017 roku. Treść umowy pożyczki przewidywała, że w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki należność z tego tytułu staje się w dniu następnym należnością przeterminowaną. Powódka zastrzegła także prawo do wypowiedzenia umowy z 30 – dniowym terminem wypowiedzenia i postawienia całej pożyczki wraz z odsetkami w stan natychmiastowej wymagalności w przypadku stwierdzenia, że warunki udzielenia pożyczki nie zostały dotrzymane, a także gdy pożyczkobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat pożyczki za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim wezwaniu pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy.

Ustalono nadto, iż pismem z dnia 24 lipca 2013 roku Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo – Kredytowa w M. zawiadomiła L. K. o wypowiedzeniu zawartej z nim umowy pożyczki z uwagi na niedotrzymanie warunków umowy. Pismem z dnia 6 września 2013 roku Spółdzielcza (...) – (...) w M. wezwała L. K. do zapłaty na jej rzecz kwoty 11.146,10 zł pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Powyższy stan faktyczny Sąd Rejonowy ustalił jako bezsporny, opierając się dodatkowo na złożonych przez powódkę dokumentach, których prawidłowość i rzetelność sporządzenia nie budziła wątpliwości, nie była również kwestionowana przez pozwanego.

W tym stanie rzeczy Sąd Rejonowy ocenił, że powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Powołał się przy tym na regulację art. 720 § 1 k.c. dotyczącą umowy pożyczki oraz na przepis art. 89 k.c. zawierający definicję legalną warunku polegającego na tym, że z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych albo wynikających z właściwości czynności prawnej, powstanie lub ustanie skutków czynności prawnej można uzależnić od zdarzenia przyszłego i niepewnego.

W niniejszej sprawie jego zdaniem decydujące znaczenie, prowadzące do uznania bezzasadności żądania powódki, miała treść stosunku prawnego łączącego powódkę z pozwanym, który odpowiadał treści umowy pożyczki z dnia 9 października 2012 roku. Zgodnie z jej postanowieniami, powódka była uprawniona do wypowiedzenia umowy pożyczki po uprzednim wezwaniu pozwanego – pożyczkobiorcy listem poleconym do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Sąd Rejonowy zważył, iż poprzez takie sformułowanie zapisu umowy, powódka zastrzegła warunek, którego ziszczenie się otwierało powódce możliwość

wypowiedzenia stosunku umownego, jednak powódka zawiadomiła pozwanego o dokonanym wypowiedzeniu umowy pismem z dnia 24 lipca 2013 roku, a dopiero pismem z dnia 6 września 2013 roku wezwała pozwanego do zapłaty. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego uznał, że powódka nie podjęła czynności, która doprowadziłaby do ziszczenia się umownego warunku umożliwiającego skuteczne wypowiedzenie umowy pożyczki.

Za wypełnienie powyższego postanowienia umownego nie był Sąd Rejonowy skłonny poczytywać sformułowania zawartego w zawiadomieniu powódki o wypowiedzeniu umowy z dnia 24 lipca 2013 roku, wedle którego wypowiedzenie nie odniosłoby skutku prawnego w przypadku uregulowania powstałej zaległości w płatności. Uznał, że wypowiedzenie umowy zawartej z pozwanym nastąpiło na podstawie uchwały zarządu powołanego u powódki, a zatem stanowiło czynność dokonaną, będącą konsekwencją podjęcia tejże uchwały, która nie mogła być obciążona warunkiem.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji powódka nie wykazała, że przysługuje jej wymagalne roszczenie względem pozwanego, albowiem nie zaoferowała dowodu na okoliczność, iż zawarta z pozwanym umowa pożyczki została przez nią skutecznie wypowiedziana, a w konsekwencji, że roszczenie z niej wynikające stało się wymagalne. Mając na uwadze tę okoliczność, powództwo oddalono.

Sąd Rejonowy wydał wyrok zaoczny z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Wskazał, że art. 339 § 2 k.p.c. wyłączył możliwość przyjęcia za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych

w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, jeśli budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

Zwrócił Sąd uwagę, że przewidziane w art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda dotyczy wyłącznie strony faktycznej wyroku i nie obowiązuje w zakresie prawa materialnego. Domniemanie to zastępuje jedynie postępowanie dowodowe i to tylko wówczas, gdy twierdzenia powoda nie budzą uzasadnionych wątpliwości, jednak w niniejszej sprawie takie wątpliwości zaszły.

Mając na uwadze powyższe, wydając w przedmiotowej sprawie wyrok zaoczny, Sąd oddalił powództwo w całości.

Sąd Rejonowy przyznał, iż nakazana do pobrania od powódki na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwota 422zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, nie uwzględniała jej wcześniejszych wpłat.

Apelację od powyższego wyroku w całości wniosła powódka, domagając się jego zmiany i uwzględnienia powództwa w całości oraz zasądzenia od pozwanego na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, względnie jego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gliwicach. Wnosiła nadto o przeprowadzenie dowodu z dokumentów złożonych wraz z apelacją. Zarzucała naruszenie art. 207 § 3 zd. 1 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez niezastosowanie i brak wezwania powoda do udowodnienia swoich twierdzeń, art. 230 kpc przez uznanie, że wymagalność roszczenia nie nastąpiła mimo braku kwestionowania tej okoliczności przez pozwanego, naruszenie art. 233 zd. 2 kpc w zw. z art. 299 kpc poprzez ich niezastosowanie i brak inicjatywy dowodowej po stronie Sądu w postaci niedopuszczenia z urzędu dowodów w celu wykazania zasadności roszczenia powoda, w szczególności zaś dowodu z przesłuchania stron na okoliczność skuteczności wypowiedzenia umowy pożyczki oraz art. 339 § 2 kpc poprzez niewłaściwe zastosowanie i wydanie wyroku zaocznego mimo uzasadnionych wątpliwości co do wymagalności roszczenia powoda.

Pozwany nie zajął stanowiska odnośnie apelacji powódki.

Wnioski dowodowe zawarte w apelacji oddalono jako spóźnione na obecnym etapie postępowania, zwłaszcza, że stanowiły one niewiarygodne kserokopie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki nie mogła odnieść skutku.

Wskazać w pierwszej kolejności wypada, iż powódka jest podmiotem profesjonalnym, występującym w obrocie gospodarczym wobec konsumentów, co do którego stosować wypada zwiększone wymagania w zakresie rzetelności i dokładności w prowadzonej działalności.

Niniejsza sprawa o zapłatę rozpatrywana była w trybie procesu cywilnego, z zachowaniem zasady równości stron postępowania sądowego i kontrydiktoryjności procesu cywilnego, określonych w przepisach kpc.

Nie dopatrzyl się tu Sąd drugiej instancji naruszenia wskazywanych w apelacji powódki przepisów procedury cywilnej sądowej. W szczególności nie stwierdzono nieprawidłowości w braku inicjatywy dowodowej Sądu, którego obowiązek działania w niniejszej sprawie w tej mierze z urzędu nie tylko nie wynikał z żadnej normy kodeksowej, ale i stanowiłby ich złamanie. To na powódce spoczywał ciężar dowodu w zakresie wykazania zasadności swojego roszczenia zarówno co do zasady, jak i wysokości, któremu to obowiązkowi bezsprzecznie nie sprostala. W tym stanie rzeczy, zwłaszcza wobec jej reprezentacji przez wykwalifikowanego pełnomocnika, nie sposób przyjąć, by zaistniały podstawy dla wzywania jej do dołączania nieokreślonych, dalszych dowodów w celu wykazania zasadności powództwa, czy też dopuszczania z urzędu dowodu z przesłuchania stron.

Jak słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji, zaistniały wszelkie przesłanki dla wydania wyroku zaocznego w niniejszej sprawie, a wobec uzasadnionych wątpliwości co do zgodności twierdzeń pozwu z faktycznym stanem rzeczy w oznaczonym zakresie, nie przyjęto twierdzeń powódki co do określonych okoliczności faktycznych, co skutkowało oddaleniem powództwa. Wątpliwości te Sąd drugiej instancji w świetle zaoferowanego przez powódkę materiału dowodowego w pełni podzielił. Dokumenty dołączone do pozwu w żaden sposób bowiem nie wykazywały zasadności roszczenia i uznania jego wymagalności wobec pozwanego, wobec treści umowy.

Niezależnie od braku jakichkolwiek zarzutów ze strony apelującej co do wyrzeczenia o kosztach sądowych, wskazać należy, iż istnieje możliwość w ramach stosownych zarządzeń Sądu Rejonowego dokonanie ewentualnego zwrotu niezasadnie pobranych uprzednio kosztów.

Z tych wszystkich przyczyn apelację powódki jako bezzasadną oddalono na mocy art. 385 kpc.

SSR (del.) Ewa Buczek – Fidyka SSO Lucyna Morys-Magiera SSO Anna Hajda